

AKADEMIA PODLASKA

Rozwój środowiska naukowego w Siedlcach powodował wzrost aspiracji akademickich. Uczelnia w latach dziewięćdziesiątych odnotowała wiele znaczących sukcesów, które miały nie tylko znaczenie lokalne, ale również wyróżniały ją w skali kraju. Najważniejszym osiągnięciem było niewątpliwie wdrożenie i rozwój integracyjnego kształcenia osób niepełnosprawnych.¹ Dzięki temu proces ten został rozpowszechniony w całym kraju stwarzając warunki dla awansu zawodowego i społecznego tego środowiska. Będąc liderem tych działań uczelnia stała się rozpoznawalna w krajowym środowisku akademickim. Równocześnie rozbudowywana była baza lokalowa, zwiększano liczbę kierunków i specjalizacji, w efekcie czego następował także wzrost liczby studentów oraz kadry naukowej. Osiągnięcia były odnotowywane nie tylko w zakresie sfery naukowo-dydaktycznej, uczelnia wypełniała także misję kulturotwórczą. Jak podkreślał Rafał Dmowski, znacząca grupa osób piastujących ważne funkcje administracyjne, gospodarcze czy polityczne w regionie, a niekiedy nawet w skali kraju, to absolwenci lub osoby związane w inny sposób z uczelnią.² Świadczyło to o skutecznym wypełnianiu misji edukacyjnej.

Osiągnięcia i efekty uzyskiwane w działalności naukowej skłaniały do podejmowania inicjatywy na rzecz podnoszenia statusu uczelni. Funkcjonująca wówczas nazwa – Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna, uznawana była coraz częściej w środowisku za zbyt zawężającą jej faktyczny profil aktywności. Nie odzwierciedlała właściwej rangi uczelni. Stąd pojawiały się postulaty zmiany nazwy. Jednym z inicjatorów tego procesu był ówczesny rektor prof. dr hab. Lesław Szczerba.³ Dyskusja na ten temat zaczęła się w 1997 r. Wśród nazw, które rozważano, były następujące: Akademia Rolniczo-Pedagogiczna, Podlaska Akademia Rolniczo-Humanistyczna, Akademia Siedlecka oraz Akademia Podlaska. O wyborze tej ostatniej zdecydowano w referendum przeprowadzonym w 1998 r. Nowa nazwa miała odzwierciedlać akademicki charakter placówki oraz jej regionalne znaczenie.

Prace legislacyjne związane z tą kwestią rozpoczęto w połowie 1998 r. Wtedy to inicjatywę poselską na prośbę przedstawicieli uczelni podjął poseł Krzysztof Tchórzewski. Poparli ją nie tylko wszyscy parlamentarzyści z regionu, ale również innych części Polski. Łącznie podpisy pod inicjatywą złożyło 78 posłów. Jak podkreślał rektor Lesław Szczerba, sygnatariusze reprezentowali wszystkie ugrupowania, co uniemożliwiało upolitycznienie tej sprawy.⁴ Projekt ustawy w bardzo krótkim czasie skierowano pod obrady Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP. W trakcie prac uzyskano pozytywną opinię Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Sejmowa komisja odbyła również wyjazdowe posiedzenie w siedleckiej uczelni, gdzie zapoznała się z osiągnięciami tego ośrodka naukowego. Dzięki uzyskaniu wysokiej oceny, na posiedzeniu w dniu 4 marca 1999 r. komisja dla podkreślenia znaczenia dokonywanej transformacji zaproponowała, by

¹ Szerzej zob.: L. Szczerba, T. Woszczyński, *XXV lat siedleckiej uczelni*, Siedlce 1995, s. 6-7; *Przemówienie JM Rektora WSRP prof. dr. hab. Lesława Szczerby. Inauguracja roku akademickiego 95/96*, „Więści Akademickie”, październik 1995; *Wystąpienie Kandydata na Rektora Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach na kadencję 1996-1999 prof. dr. hab. Lesława Szczerby*, „Więści Akademickie”, kwiecień 1996; B. Stępnik-Świątek, *Program kształcenia i rehabilitacji studentów niepełnosprawnych*, „Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy”, z. 1, red. T. Zacharuk, Siedlce 1997; L. W. Szczerba, *Inwestycja w człowieka* (wywiad przeprowadzony przez A. Bobryka), „Znad Wilii”, 1-15 stycznia 1999; L. Szczerba, *Kształcenie studentów niepełnosprawnych w szkole wyższej*, [w:] *30 lat Wydziału Chemiczno-Matematycznego 1969-1999*, red. J. Chruściel, Siedlce 1999, s. 95; B. Harań, R. Orłowska, K. Niedziałek, *Kształcenie integracyjne studentów Akademii Podlaskiej*, [w:] *Kształcenie osób niepełnosprawnych na poziomie wyższym. Materiały Międzynarodowej Konferencji Naukowej, Siedlce 13 maja 2002*, Siedlce 2004, s. 132-145; A. Бобрык, *Общественное значение интеграционного высшего образования инвалидов*, [w:] *Куляшюўскія чытанні. Частка першая*, ред. М. І. Вішнеўскі, Магілёў 2004, s. 20-22; T. Zacharuk, *Edukacja integracyjna osób niepełnosprawnych jako przejaw humanizacji i demokratyzacji procesu kształcenia na poziomie wyższym*, [w:] *Rozwój teorii i praktyki edukacyjnej - XV-lecie Instytutu Pedagogiki Akademii Podlaskiej (1991-2006)*, red. J. Kunikowski, R. Rosa, T. Zacharuk, s. 297-300; B. Harań, T. Zacharuk, *Student niepełnosprawny ogniwem jakości kształcenia*, [w:] *Student jako ważne ogniwo jakości kształcenia*, red. K. Jankowski, B. Sitarska, C. Tkaczuk, Siedlce 2004, s. 436-442; A. Bobryk, *Nauczanie języka polskiego studentów niesłyszących jako działanie zmierzające do podniesienia statusu społecznego*, [w:] *Jakość życia a niepełnosprawność – konteksty psychopedagogiczne*, red. Z. Palak, A. Lewicka, A. Bujnowska, Lublin 2006, s. 323-330.

² R. Dmowski, *Zarys historii siedleckiej uczelni*, [w:] *Od Wyższej Szkoły Nauczycielskiej do Akademii Podlaskiej. 30 lat siedleckiej uczelni*, red. P. Matusak, Siedlce 1999, s. 23.

³ Szerzej na temat biografii prof. dr hab. Lesława Szczerby zob.: T. Woszczyński, *Kadencje i Magnificencje*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 15, 2000.

⁴ L. Szczerba, *Przed jubileuszem XXX-lecia*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 1, 1998.

zamiast słów „zmiana nazwy” użyte zostało określenie „przekształcenie”.⁵ Niewątpliwie podnosiło to rangę tego procesu.

9 kwietnia 1999 r. odbyła się debata sejmowa, podczas której głos w imieniu klubów poselskich zabrali: Marian Piłka (Akcja Wyborcza Solidarność), Wiktor Osik (Sojusz Lewicy Demokratycznej), Włodzimierz Puzyna (Unia Wolności) i Marek Sawicki (Polskie Stronnictwo Ludowe). Wszyscy występujący poparli ideę przekształcenia siedleckiej uczelni. Pozytywne stanowisko zajęła również Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży na czele z poseł Grażyną Staniszewską. Posłami sprawozdawcami byli: Krzysztof Tchórzewski, Gabriel Janowski, Andrzej Smirnow.⁶ 10 kwietnia podczas

obrad plenarnych prowadzonych przez wicemarszałka Franciszka Jerzego Stefaniuka, Sejm przyjął Ustawę o przekształceniu Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Akademię Podlaską.⁷ Poparło ją 348 posłów (94,06%), przeciw było 9 (2,43%), wstrzymało się zaś od głosu 13 (3,51%).⁸ Tak wysoki wskaźnik akceptacji przedłożonego projektu ustawy był swoistym wyrazem docenienia osiągnięć siedleckiego ośrodka naukowego i wzmocnienia jego pozycji w życiu środowiska akademickiego kraju. Tym bardziej, iż uczelnia odróżniała się w ten sposób także od Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych kształcących tylko na poziomie licencjackim. Jak zakładał prof. Lesław Szczerba, był to ważny etap nie tylko w podnoszeniu rangi uczelni, ale również zmierzający do uzyskania miana uniwersytetu. Według jego ocen, nastąpić to miało w ciągu 15 lat od tej zmiany.⁹

Ustawa o przekształceniu WSRP w Akademię Podlaską została podpisana przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego 6 maja 1999 r. Zgodnie z nią nowy status uczelni uzyskiwała z dniem 1 października 1999 r. Jednocześnie jednak, zgodnie z ustawą, rektora na roczny okres miał powołać minister edukacji narodowej, prof. dr hab. Mirosław Józef Handke.¹⁰ W związku z tym, że prof. dr hab. Lesław Szczerba kończył swoją drugą kadencję, Senat uczelni dokonał wyboru nowego rektora. Został nim historyk prof. dr hab. Edward Pawłowski.¹¹ Wyboru dokonano w dniu 10 marca 1999 roku.¹² W chwili finalizowania prac w Sejmie nad ustawą o przekształceniu uczelni, posiadała już ona nowego rektora-elekta, który miał objąć swoją funkcję z dniem 1 września, czyli jeszcze miesiąc przed wejściem w życie ustawy.¹³ Niemniej minister M. Handke powołał na rektora naukowca ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, prof. dr. hab. Andrzeja Bohdana Radeckiego.¹⁴ W latach 1987-1996 pełnił on na tamtej uczelni funkcje prodziekana, dziekana i prorektora. W chwili powołania prof. Radeckiego na rektora Akademii Podlaskiej był on przewodniczącym Zespołu Nauk Rolniczych Komisji Ekspertów Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz przewodniczącym Zespołu Doradczego ds. Rolnictwa Wojewody Mazowieckiego.¹⁵ Prorektorami w tej rocznej kadencji zostali: prof. dr hab. Antoni Jówko, prof. dr hab. Kazimierz Jankowski oraz prof. dr hab. Stanisław Kondracki. Były to osoby, które wcześniej również wybrał Senat na zastępców prof. Pawłowskiego.

Środowisko naukowe niewątpliwie z niecierpliwością i nadzieją oczekiwało na przekształcenie uczelni. W niektórych przypadkach było to wręcz uprzedzanie faktów mające na celu tworzenie również sprzyjającego klimatu wobec nadchodzących zmian. Prekursorem tej postawy niewątpliwie było pismo uczelniane „Kurier Akademii Podlaskiej”, ukazujące się od grudnia 1998 r. W pełni świadomie redakcja przyjęła ten tytuł. Uzasadniano tę decyzję w pierwszym numerze pisząc, że nazwa *być może uprzedza fakty, ale to my tworzymy rzeczywistość. Tak przynajmniej powinno być i ta teza stała się fundamentem naszej działalności.*¹⁶ Także czasopismo naukowe „Podlaski Kwartalnik Humanistyczny”, którego

⁵ J. Kucharuk, *Opowiadałem się za Akademią* [brak nazwiska osoby przeprowadzającej wywiad], „Nowe Echo Podlasia”, 30 kwietnia 1999.

⁶ L.W. Szczerba, *Akademia Podlaska*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 6, 1999.

⁷ *Ustawa z dnia 10 kwietnia 1999 r. o przekształceniu Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach*, Dz.U., 1999, nr 45, poz. 438.

⁸ J. Kucharuk, *Opowiadam się...*

⁹ L. Szczerba, *Mógłbym pójść na intelektualną emeryturę* (wywiad przeprowadzony przez M. Lipińską), „Nowe Echo Podlasia”, 10 września 1999.

¹⁰ M.G., A. P. [*Akademia Podlaska*], „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 7, 1999.

¹¹ Szerzej na temat biografii prof. dr. hab. Edwarda Pawłowskiego zob.: H. Mierzwiński, *Nowy Rektor WSRP*, „Okólnik Humanistyczny”, marzec 1999; T. Woszczyński, *Kadencje i Magnificencje*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 15, 2000.

¹² (sej) [S. Jastrzębski], *Jest Magnificencja*, „Tygodnik Siedlecki. Informacje”, 16 marca 1999.

¹³ (dd) [D. Dybcia], *Vivat Akademia*, „Kurier Siedlecki”, 14 kwietnia 1999.

¹⁴ Szerzej na temat biografii prof. dr. hab. Andrzeja Radeckiego zob.: T. Woszczyński, *Kadencje i Magnificencje*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 20, 2001.

¹⁵ J.K., *Pierwszy rektor Akademii*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 8, 1999.

¹⁶ *Wstępnie*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 1, 1998.

pierwszy numer wydano już po przyjęciu ustawy, a przed jej wejściem w życie, sygnowany był jako periodyk Akademii Podlaskiej.¹⁷ Również napis „Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna” wieńczący wejście do gmachu rektoratu przy ul. 3 Maja 54 został usunięty 27 września.¹⁸ Niemniej nowy napis „Akademia Podlaska” został odsłonięty 1 października, czyli w dniu, w którym weszła w życie ustawa o przekształceniu uczelni. Te jak i inne działania uwidaczniają oczekiwanie środowiska na zmiany i przede wszystkim akceptację podjętych przez rektora i Senat działań zmierzających do podniesienia statusu placówki oraz podkreślenia jej akademickiej rangi.

Pierwsza uroczysta inauguracja roku akademickiego w Akademii Podlaskiej, a 31 w historii uczelni, miała miejsce 7 października 1999 r. w auli Wydziału Rolniczego, przy ul. Bolesława Prusa 12. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. dr hab. Leszek Malicki nt. „Ekologia i świadomość ekologiczna”. Uczelnia posiadała wówczas trzy wydziały – Chemiczno-Matematyczny, Rolniczy i Humanistyczny. Dysponowała prawami do doktoryzowania w czterech dziedzinach i habilitowania w jednej. Łącznie było prowadzonych 10 kierunków studiów, 16 specjalności oraz 27 studiów podyplomowych. Na Akademii Podlaskiej kształciło się wówczas ponad 10 tys. studentów, z czego 2170 na pierwszym roku.¹⁹

Przekształcenie uczelni budziło również duże zainteresowanie wśród mieszkańców miasta i regionu, którzy odbierali ten fakt jako wyraz pewnej nobilitacji lokalnej społeczności. Dość szeroko kwestie te przedstawiały regionalne media. O dalszych planach i zamierzeniach uczelni pisała m.in. redaktor Bożena Luczewska-Matejek na łamach „Tygodnika Siedleckiego” w następujący sposób: *Rozpoczynający się rok akademicki będzie okresem intensywnej pracy, przygotowania zmian organizacyjnych i merytorycznych oraz ponownych wyborów władz kolegialnych uczelni. Pragniemy być akademią nie tylko z nazwy – podkreśla rzecznik prasowy Akademii Podlaskiej Adam Bobryk. (...) Pierwszy rektor Akademii Podlaskiej, prof. Andrzej Radecki, zapowiada szereg zmian. Pragnie zainicjować opracowanie procedury obiektywnej oceny nauczycieli akademickich. Uważa, iż nie można odkładać również przygotowań do otwarcia na Akademii Podlaskiej nowych kierunków kształcenia. Pragnie zachęcić siedleckie środowisko akademickie również do intensywnej pracy nad zmianą treści i form programów studiów.*²⁰

W Akademii zainicjowano debatę oraz szereg działań mających na celu rozwój ośrodka naukowego.²¹ Kadencja rektora Andrzeja Radeckiego z założenia miała jednak tylko charakter tymczasowy i dostosowawczy. Zgodnie z wytycznymi ustawodawcy, w ciągu roku miały być przeprowadzone nowe wybory w uczelni. Jednocześnie została zmieniona zasada wyłaniania władz. Postanowiono, że organy jednoosobowe, jak i kolegialne będą wybierane przez całą społeczność akademicką. Wszystkie grupy pracownicze oraz studenci wyłaniają swoich elektorów, którzy dokonują wyboru władz. W przypadku wyborów rektora i prorektorów Kolegium Elektorów liczy 150 osób. Przed rozpoczęciem ostatecznej elekcji przeprowadza się głosowanie indykacyjne. Każdy z elektorów może wskazać w sposób tajny jednego z samodzielnych pracowników naukowych uczelni. Ci, którzy uzyskają co najmniej 10 proc. głosów, otrzymują od przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej²² zapytanie, czy zgadzają się kandydować na stanowisko rektora. Ponadto każdy z elektorów może także zgłosić innego kandydata.²³

22 marca 2000 r. zostało przeprowadzone głosowanie indykacyjne na stanowisko rektora. Wskazania otrzymało 13 osób. Wymagany 10 proc. próg przekroczyło trzech kandydatów – prof. Andrzej Radecki, prof. Edward Pawłowski oraz prof. Antoni Jówko.²⁴ Ostatecznie prof. Pawłowski wycofał swoją kandydaturę. Natomiast 5 kwietnia, przy wysokiej 98 proc. frekwencji, rektorem

¹⁷ D.K. [D. Kuziak], *Co kwartał dla humanistów*, „Tygodnik Siedlecki. Informacje”, 21 września 1999.

¹⁸ (dd) [D. Dybczak], *Koniec WSRP*, „Kurier Siedlecki”, 29 września 1999.

¹⁹ A. Bobryk, *Pierwszy Gaudeamus w Akademii Podlaskiej*, „Nowe Echo Podlasia”, 15 października 1999.

²⁰ B.L.M. [B. Luczewska-Matejek], *Startuje Akademia Podlaska*, „Tygodnik Siedlecki. Informacje”, 5 października 1999.

²¹ *Przemówienie JM Rektora prof. dr. hab. Andrzeja Radeckiego*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 8, 1999.

²² Od początku funkcjonowania uczelni jako Akademii Podlaskiej przewodniczącym Komisji Wyborczej jest dr Krzysztof Lipiński.

²³ Aktualnie obowiązuje następujący podział miejsc w Uczelnianym Kolegium Elektorów: 80 przedstawicieli nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego, 27 przedstawicieli pozostałych nauczycieli akademickich, 30 przedstawicieli studentów i doktorantów, w liczbach ustalonych proporcjonalnie w stosunku do liczebności tych grup w Akademii, 13 przedstawicieli pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. *Regulamin wyborów do organów kolegialnych i jednoosobowych Akademii Podlaskiej*, Załącznik do Uchwały Senatu nr 53, 2007, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

²⁴ Szerzej na temat biografii prof. dr. hab. Antoniego Jówko zob.: T. Woszczyński, *Kadencje i Magnificencje*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 45, 2006.

Akademii Podlaskiej został wybrany chemik prof. Antoni Jówko, uzyskując 76 głosów.²⁵ Prorektorami wybrano: prof. dr. hab. Edwarda Pawłowskiego, prof. dr. hab. Kazimierza Jankowskiego, prof. dr. hab. Andrzeja Rykowskiego. Na skutek przekształcenia, kadencja ta była skrócona o rok i trwała do 2002 r. Akceptacja działań tego zespołu była tak znacząca, iż nikt nie zgłosił innej kandydatury na rektora i ponownie wybrano te same osoby na funkcje rektorskie.²⁶

Kolejne wybory odbyły się 9 marca 2005 r. O wybór ubiegali się: prof. dr. hab. Bogumił Leszczyński, prof. dr. hab. Piotr Matusak i prof. dr. hab. Edward Pawłowski. Kolegium Elektorów na kadencję 2005-2008 wybrało na stanowisko rektora prof. Pawłowskiego. Prorektorami zostali: dr Ryszard Droba, prof. dr. hab. Antoni Jówko, prof. dr. hab. Stanisław Kondracki.²⁷ Nowe władze rozpoczęły pełnienie swoich funkcji z dniem 1 września, w odróżnieniu od swych poprzedników, którzy rozpoczynali działalność 1 października. Niewątpliwie przyspieszenie o miesiąc objęcia kierownictwa uczelni było bardzo racjonalne, gdyż umożliwiło bezkolizyjne przejęcie władzy i zwiększało sprawność działania w nowym roku akademickim. Należy podkreślić, iż w tej kadencji w Kolegium Rektorskim były reprezentowane wszystkie wydziały. Podnosiło to prestiż tych jednostek, jednocześnie zapewniając skuteczniejszą działalność.

Ostatnie wybory w analizowanym okresie odbyły się w 2008 r. O wybór na funkcję rektora ubiegał się prof. dr. hab. Piotr Matusak i prof. dr. hab. Edward Pawłowski. Obydwaj wywodzili się z Instytutu Historii Wydziału Humanistycznego. Żadna z tur głosowań nie przyniosła rozstrzygnięcia. W związku z tym Uczelniana Komisja Wyborcza ponowiła proces wyłaniania kandydatów. Zgłoszeni zostali: prof. dr. hab. Piotr Guliński, prof. dr. hab. Antoni Jówko, prof. dr. hab. Bogumił Leszczyński, prof. dr. hab. Piotr Matusak i prof. dr. hab. Stanisław Ostrowski. 16 kwietnia 2008 r. rektorem wybrano prof. Antoniego Jówkę.²⁸ Prorektorami zostali: dr Ryszard Droba, prof. dr. hab. Kazimierz Jankowski i prof. dr. hab. Tamara Zacharuk.²⁹ W wyniku głosowania zachowano zasadę reprezentacji wszystkich wydziałów we władzach rektorskich.

Od przekształcenia Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Akademię Podlaską zmieniła się także struktura uczelni. Z dniem 1 września 2000 r. powołano Wydział Zarządzania. Stał się on czwartą jednostką organizacyjną tego szczebla. Wyodrębniono go z Wydziału Humanistycznego. Pierwszy rok studiów zaczęły na nim wówczas 2153 osoby, z którymi zajęcia prowadziło 42 wykładowców. W strukturze wydziału wyodrębniono Instytut Zarządzania, Instytut Nauk Ekonomicznych oraz Instytut Administracji i Samorządu Terytorialnego. Dziekanem – organizatorem został prof. dr. hab. Władysław Ratyński. Pomimo tej zmiany Wydział Humanistyczny pozostał największą jednostką organizacyjną uczelni, gdyż w roku 2000/2001 studiowało tam 4119 osób.³⁰

Kolejna zmiana dotyczyła nowej nazwy Wydziału Chemiczno-Matematycznego. W związku z poszerzeniem oferty kształcenia tej jednostki oraz badaniami, których zakres problemowy znacznie wykraczał poza dotychczasowe ramy, podjęto inicjatywę dotyczącą nadania takiej nazwy wydziałowi, by odzwierciedlała ona jego aktualny profil. Pod referendum przeprowadzone wśród pracowników i studentów poddano dwie nazwy – Wydział Nauk Ścisłych i Wydział Chemiczno-Informatyczno-Matematyczny. Po zapoznaniu się z wynikami głosowania Rada Wydziału, 20 lutego 2002 r., podjęła uchwałę o przyjęciu pierwszego wariantu.³¹ Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu zaakceptowało ten wniosek i jednostka ta od 19 listopada 2002 r. nosi nazwę Wydział Nauk Ścisłych.³² Dziekanem w czasie zmiany nazwy był prof. dr. hab. Mieczysław Foryś, rektor IV i V kadencji WSRP.³³

²⁵ A.B., *Mamy Rektora*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 13, 2000; A. Bobryk, *Nowy Rektor*, „Forum Akademickie”, maj 2000.

²⁶ A.B., *Profesor Jówko ponownie Rektorem!*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 28/29/30, 2002.

²⁷ *Nowy Rektor wybrany!*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 41, 2005.

²⁸ A.B., *Profesor Antoni Jówko nowym Rektorem Akademii Podlaskiej*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 52, 2008.

²⁹ A.B., *Mamy prorektorów*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 52, 2008.

³⁰ A.B., *Czwarty Wydział*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 16, 2000; *Powołanie Wydziału Zarządzania i inauguracyjne posiedzenie Rady Wydziału*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 17-18, 2000.

³¹ D. Kroczevska, *Więści z Wydziału Chemiczno-Matematycznego*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 28/29/30, 2002.

³² *Zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nr 16 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Akademii Podlaskiej w Siedlcach*, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

³³ Szerzej na temat biografii prof. dr. hab. Mieczysława Forysia zob.: T. Woszczyński, *Kadencje i Magnificencje*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 11, 2000.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku oraz dążąc do podniesienia standardu kształcenia, Wydział Rolniczy, 1 lutego 2008 r., został przemianowany na Wydział Przyrodniczy.³⁴ Uzasadnione to było również ówczesną strukturą tej jednostki i prowadzonymi badaniami naukowymi. Ponadto planowano rozszerzenie oferty edukacyjnej, a zmieniona nazwa w sposób bardziej przejrzysty odzwierciedlała zachodzące na wydziale przekształcenia. Dziekanem w tym okresie był prof. dr hab. Piotr Guliński.³⁵ Nowa nazwa została bardzo pozytywnie przyjęta przez środowisko akademickie.

Wraz ze zmianami struktury organizacyjnej rozszerzano ofertę kształcenia. Było to wynikiem rozwoju kadry naukowo-badawczej, wzrostu aspiracji edukacyjnych środowiska i odpowiedzią na zapotrzebowanie kadrowe regionu. W chwili przekształcenia uczelni funkcjonowały następujące kierunki studiów: chemia, matematyka, informatyka, filologia polska, historia, pedagogika, zarządzanie i marketing, biologia, rolnictwo, zootechnika. Prowadzono na nich dodatkowe specjalności, które znacząco wzbogacały ofertę kształcenia. Niemniej stopniowo uruchamiano kolejne kierunki. Pierwszą nowością w Akademii Podlaskiej była filologia, wprowadzona do oferty edukacyjnej w 2001 r. na Wydziale Humanistycznym. Można było na niej studiować języki obce. Kolejnym kierunkiem w tej jednostce organizacyjnej była politologia (2003) i bezpieczeństwo narodowe (2007). Na Wydziale Zarządzania nowością była administracja, prowadzona od 2003 roku. Studia te nieustannie znajdują się wśród najbardziej popularnych i obleganych przez kandydatów. W planach na rok akademicki 2009/2010 jest także logistyka. Na Wydziale Przyrodniczym od 2008 r. wdrożono kierunek turystyka i rekreacja. Natomiast Wydział Nauk Ścisłych planuje od roku 2009/2010 wprowadzić fizykę. Także nową ofertą w tym samym roku będzie kierunek dietetyka, prowadzony przez Studium Międzywydziałowe.³⁶ Łącznie na wszystkich kierunkach funkcjonuje ponad 50 specjalności. Istnieje także możliwość podnoszenia kwalifikacji na studiach podyplomowych, których w roku akademickim 2008/2009 jest 24. Nobilitacją dla środowiska naukowego jest także funkcjonowanie czteroletnich studiów doktoranckich z zakresu agronomii i zootechniki.

Absolwentami siedleckiej uczelni od chwili jej powstania w 1969 r. zostało już 36300 osób. Z tej liczby dyplomy Akademii Podlaskiej posiada 22 865. Stanowi to 62,99 proc. ogółu absolwentów uczelni. Pierwszą osobą, która otrzymała dyplom po przekształceniu WSRP w AP, była Monika Jackowska. Ukończyła ona w 1999 r. matematykę, gdzie obroniła pracę nt. „Ciągi rekurencyjne”, napisaną pod kierunkiem dr Bożeny Piekart.³⁷

O randze środowiska akademickiego świadczą w dużej mierze uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora. W uczelni pierwszą dyscypliną, która uzyskała takie kompetencje była agronomia w 1986 r. Rozwój środowiska naukowego był podkreślany poprzez uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora z zootechniki (1990), biologii (1998), chemii (1998) oraz doktora habilitowanego z agronomii (1996). W Wyższej Szkole Rolniczo-Pedagogicznej swoje dysertacje obroniło 47 osób oraz 3 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego. Dalszy rozwój Akademii Podlaskiej został uwydatniony także w wyniku otrzymania kolejnych uprawnień do nadawania stopnia doktora z historii (2003)³⁸ i doktora habilitowanego z zootechniki (2004).³⁹ Pomimo, że uprawnienia z zakresu nauk chemicznych zostały przyznane jeszcze w okresie funkcjonowania WSRP, to pierwsza obrona miała miejsce w Akademii Podlaskiej. 15 lutego 2001 r. mgr Anna Lidia Kamecka obroniła pracę nt. „Specyficzne oddziaływania w kompleksach wybranych jonów metali z kwasami iminodi (metylenofosfonowymi) i ich strukturalnymi analogami – kwasami aminometylenobifosfonowymi” napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Kurzak.⁴⁰ Pierwszym doktorem historii wypromowanym na AP została mgr Małgorzata Danielak-Chomać. Obroniła ona 29 października 2003 r. rozprawę nt. „Kościół i klasztor reformatów w Białej Podlaskiej. Dzieje i rola społeczna (1671-1864)”. Promotorem był prof. dr hab. Henryk Mierzwiński.⁴¹ Pierwszym pracownikiem naukowym, który uzyskał stopień doktora habilitowanego w dziedzinie agronomii, był

³⁴ Uchwała Senatu Akademii Podlaskiej nr 7 z 30 stycznia 2008 r. w sprawie zmiany nazwy Wydziału z Rolniczego na Wydział Przyrodniczy, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej; (T. Mark), *Przyrodniczy zamiast rolniczego*, „Tygodnik Siedlecki”, 17 lutego 2008.

³⁵ A. Bobryk, *Przemianowanie Wydziału*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 52, 2008.

³⁶ R. Droba, *Dietetyka – strzał w „10”* (wywiad przeprowadzony przez J.W. Kowalskiego), „Życie Siedleckie”, 27 marca 2009.

³⁷ A.B., *Pierwszy absolwent Akademii*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 9, 2000.

³⁸ A. Bobryk, *Historyczna decyzja*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 33, 2003.

³⁹ A. Szlauer, *Więści z Wydziału Rolniczego*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 39, 2004.

⁴⁰ D. Kroczeńska, *Pierwsza obrona*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 21, 2001.

⁴¹ A. Bobryk, *Pierwsza obrona doktorska*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 36, 2003; A. Bobryk, *Pierwszy doktorat na humanistyce*, „Forum Akademickie”, listopad-grudzień 2003.

dr Kazimierz Jankowski. W 1997 r. obronił rozprawę pt. „Możliwości wykorzystania kompostu „DANO” z odpadów miejskich do nawożenia użytków zielonych”. Natomiast jako pierwsza stopień doktora habilitowanego z zootechniki uzyskała dr Grażyna Zofia Niedziałek, która 30 listopada 2005 r. obroniła pracę nt. „Skuteczność pracy hodowlanej nad bydlęciem czarno-białym w gospodarstwach indywidualnych w regionie południowego Podlasia”. Dyplomy doktora w Akademii Podlaskiej uzyskało 191 osób, a doktora habilitowanego 8. Ogółem w siedleckiej uczelni wypromowano 238 doktorów i 11 doktorów habilitowanych.⁴²

Aktualnie studiuje 10 530 osób. Dynamikę kształcenia na Akademii przedstawia tabela 4.1. Uwzględniono w niej pierwszy nabór, który był dokonywany w już przekształconej uczelni w 2000 r. Osoby, które zostały przyjęte na studia w 1999 r., były pierwszym rocznikiem studiów Akademii, ale egzaminy wstępne zdawały jeszcze w Wyższej Szkole Rolniczo-Pedagogicznej.

Tabela 4.1. Liczba studentów Akademii Podlaskiej w latach 2000-2008

	Rok akademicki 2000/2001	Rok akademicki 2008/2009	Zmiany w procentach
Liczba kandydatów na studia stacjonarne	2678	3478	+29,87
- przyjęci	1245	1605	+28,92
Liczba kandydatów na studia niestacjonarne	1895	2199	+16,04
- przyjęci	1699	1525	-10,24
Ogółem kandydatów	4573	5677	+24,14
Ogółem przyjętych	2944	3130	+6,32
Liczba wszystkich studentów stacjonarnych	4443	6033	+35,79
Liczba wszystkich studentów niestacjonarnych	5772	4497	-22,09

Powyższe dane nie obejmują studiów podyplomowych i doktoranckich.

Źródło: Dane Działu Dydaktyki Akademii Podlaskiej.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do jakości kształcenia. Na pozytywne efekty określania dobrych standardów zwracał uwagę w 2008 r. prorektor prof. dr hab. Stanisław Kondracki. Mówił on: *Wszystkie wizytowane kierunki studiów w Akademii Podlaskiej otrzymały dotychczas pozytywną opinię Państwowej Komisji Akredytacyjnej, co jest najlepszym potwierdzeniem wysokiej jakości kształcenia realizowanego na Naszej Uczelni. To jest nasz wspólny sukces. Nie można by było o nim mówić bez zaangażowania kadry naukowej w prowadzenie nowatorskich badań i sumienną realizację procesu dydaktycznego, jak również bez aktywności studentów na wielu polach. Cieszy nas ta aktywność studentów. Wspieramy ją w miarę naszych możliwości. Takim dobrym przykładem aktywności studenckiej jest działalność Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości. To jest inwestowanie w przyszłość.*⁴³

Istotnym wyznacznikiem efektów kształcenia są stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznawane za osiągnięcia naukowe i sportowe. By je uzyskać, należy spełnić wiele ważnych warunków. Może je otrzymać student, który nie tylko zaliczył kolejny rok studiów, ale nigdy nie powtarzał roku, posiada osiągnięcia naukowe, wykazuje się aktywnością badawczą, w okresie zaliczonych studiów jego średnia wynosi co najmniej 4,5. Za osiągnięcia naukowe uważa się m.in. pracę w kole naukowym,⁴⁴ publikacje, opracowania nie objęte programem nauczania, udział w konferencjach, studia według indywidualnego planu studiów i programu nauczania, kształcenie równoległe na drugim kierunku, programy oraz staże nie objęte programem nauczania, certyfikaty potwierdzające znajomość języków obcych co najmniej na poziomie B2.

⁴² Stan na dzień 16 lutego 2009 r.

⁴³ S. Kondracki, *Wysoka jakość kształcenia* (wywiad przeprowadzony przez M. Deneko i W. Wała), „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 51, 2008.

⁴⁴ Na Akademii Podlaskiej funkcjonują 32 koła naukowe. Z tej liczby 12 jest na Wydziale Humanistycznym, 7 na Wydziale Nauk Ścisłych, 10 na Wydziale Przyrodniczym i 3 na Wydziale Zarządzania. W ich pracach uczestniczy ok. 700 studentów.

Stypendium przyznawane jest na okres 10 miesięcy.⁴⁵ Od chwili przekształcenia uczelni w Akademię Podlaską stypendiami takimi zostało wyróżnionych 48 studentów. W roku 2008/2009 otrzymali je: Agnieszka Bakońska, Sylwia Banaszek, Klaudia Gmitrzak, Magdalena Jastrzębska, Kamil Joński, Ewelina Obrepańska, Katarzyna Piechocka, Adam Jarosław Szepeluk, Łukasz Świącicki. Była to rekordowa liczba stypendystów ministra wyróżnionych w ciągu jednego roku, ponadto trzeba podkreślić, że po raz pierwszy reprezentowali oni wszystkie wydziały uczelni. Jak stwierdził na uroczystości wręczenia stypendiów prorektor dr Ryszard Droba: *Tak duża liczba wyróżnionych świadczy o dobrym poziomie kształcenia w Akademii Podlaskiej, tym bardziej, że w każdym roku nasi studenci uzyskują stypendium ministra.*⁴⁶ Łącznie w ciągu ostatniej dekady nagrodzeni stypendiami zostali studenci 11 kierunków. Zestawienia roczne dotyczące przyznawanych stypendiów prezentuje tabela 4.2.

Tabela 4.2. Stypendyści ministra z Akademii Podlaskiej w latach 1999-2009

Rok akademicki	Kierunek	Liczba osób z kierunku	Liczba stypendystów ogółem
1999/2000	biologia	1	1
2000/2001	biologia	1	1
2001/2002	biologia	1	3
	zootechnika	1	
	zarządzanie marketing	1	
2002/2003	chemia	1	4
	rolnictwo	2	
	zootechnika	1	
2003/2004	biologia	1	5
	chemia	2	
	pedagogika	1	
	rolnictwo	1	
2004/2005	chemia	1	8
	informatyka	6	
	matematyka	1	
2005/2006	biologia	2	5
	chemia	1	
	informatyka	1	
	rolnictwo	1	
2006/2007	filologia polska	1	4
	informatyka	3	
2007/2008	chemia	1	8
	informatyka	2	
	rolnictwo	2	
	biologia*	1	
	pedagogika*	2	
2008/2009	biologia	1	9
	chemia	2	
	filologia polska	1	
	historia	1	
	matematyka	1	
	politologia	1	
	zarządzanie	1	
		2	

* Stypendia za osiągnięcia sportowe.

Źródło: Dane Działu Dydaktyki Akademii Podlaskiej.

Uczelnia w celu podnoszenia jakości kształcenia oraz dostosowywania się do zmieniających się wymogów zewnętrznych podjęła szereg działań systemowych. Szczególnie ważnym okresem był rok 2006. Oceniając go, rektor prof. dr hab. Edward Pawłowski stwierdził: *Władze Akademii konsekwentnie realizowały program, zmierzający do dostosowania systemu kształcenia do założeń Deklaracji Bolońskiej poprzez: rozwijanie europejskiego systemu transferu punktów kredytowych (ECTS), rozwijanie studiów podyplomowych i wymiany międzynarodowej studentów, doskonalenie procedur zapewniania wysokiej jakości kształcenia, opracowanie systemu sylabusów przedmiotów oraz organizację konferencji poświęconych działalności dydaktycznej. Zgodnie z wymogami nowego prawa o szkolnictwie wyższym i Deklaracją Bolońską, przekształcono jednolite studia magisterskie na*

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 sierpnia 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłacania stypendium ministra za osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, Dz.U., 2006, nr 153, poz. 1093.

⁴⁶ A. Bobryk, *Rekordowa liczba stypendiów*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 55, 2009; L. Karaban, *Nagrodzeni za wiedzę i postawę*, „Życie Siedleckie”, 6 lutego 2009.

studia pierwszego i drugiego stopnia.⁴⁷ Dzięki temu od roku akademickiego 2007/2008 na wszystkich kierunkach studiów został wdrożony dwustopniowy system kształcenia.

AP ma podpisanych 29 umów o współpracy z uczelniami z Rosji, Niemiec, Gruzji, USA, Białorusi, Litwy, Bułgarii, Ukrainy, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch.⁴⁸ Ostatnim partnerem, z którym zawarto porozumienie w omawianym okresie, była Smoleńska Państwowa Akademia Medyczna (Rosja).⁴⁹ Dzięki tym umowom prowadzona jest wymiana pracowników, studentów, publikacji. Wspólnie realizowane są konferencje i programy naukowo-badawcze. Współpraca międzynarodowa ma znacznie szerszy charakter, wykraczający poza krąg bezpośrednich porozumień z uczelniami. Należy odnotować, iż chociażby w 2007 r. 71 pracowników Akademii Podlaskiej uczestniczyło

w 56 konferencjach naukowych za granicą. Odbływały się one nie tylko w krajach europejskich, ale również w takich państwach, jak m.in. Jordania, Meksyk, Chiny czy Brazylia.⁵⁰ W 2006 r. 8 wykładowców odbyło staże zagraniczne w Niemczech, Czechach, Hiszpanii, Kanadzie i USA.⁵¹ Wyjazdy te, mające na celu podwyższanie kwalifikacji, odbywają się praktycznie każdego roku. Poszerza się również krąg uczelni, w których staże są realizowane.

Od kilku lat AP uczestniczy w działaniach prowadzonych w ramach programu The Lifelong Learning Programme/Erasmus. Początkowo uczelnia uzyskała prawo do udziału w programie na lata 2003-2007. Pierwszych czterech studentów z Wydziału Zarządzania wyjechało już na początku 2003 r. do Włoch i Niemiec.⁵² Aktualnie Akademia ma Kartę Uczelni Erasmusa typu rozszerzonego na lata 2007-2013 przyznaną przez Komisję Europejską. Dzięki temu studenci mogą wyjeżdżać za granicę, aby się uczyć lub odbywać praktyki. W ramach realizacji tego programu AP współpracuje z 17 uczelniami w następujących krajach: Słowenia, Włochy, Niemcy, Irlandia, Słowacja, Czechy, Hiszpania, Francja, Turcja, Łotwa. W roku 2005/2006 wyjechało tam 16 studentów i 5 pracowników, 2006/2007 – 27 studentów i 6 pracowników, a w 2007/2008 – 40 studentów i 16 pracowników.⁵³

W Akademii Podlaskiej kształcą się także studenci z zagranicy. Dotyczy to nie tylko osób przyjeżdżających do Siedlec na pół roku w ramach programu Erasmus, jak m.in. ostatnia trzyosobowa grupa ze Słowacji, która kształciła się na Wydziale Zarządzania w okresie październik 2008 – luty 2009.⁵⁴ Przede wszystkim są to cudzoziemcy, przeważnie pochodzenia polskiego, którzy w Akademii Podlaskiej odbywają pełny tok studiów. W roku akademickim 2008/2009 były 32 takie osoby. Absolwentami zaś jest ok. 340 osób, pochodzących m.in. z Panamy, Libii, Nigerii, Iraku, Nikaragui, Rosji, Gruzji, Kazachstanu, Łotwy, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Słowacji. O ile jednak w latach osiemdziesiątych studentów z zagranicy było niewiele, to na początku XXI wieku odnotowuje się gwałtowny wzrost ich liczby.⁵⁵ Dynamikę kształcenia studentów cudzoziemców w latach 1999-2008 przedstawia tabela 4.3.

Tabela 4.3. Liczba studentów cudzoziemców w latach 1999-2008

Rok	Studia		Razem studia
	Stacjonarne	Niestacjonarne	
1999	20	0	20
2000	31	0	31
2001	56	50	106

⁴⁷ Sprawozdanie Rektora Akademii Podlaskiej w Siedlcach z działalności Uczelni w roku 2006 złożone na posiedzeniu Senatu Akademii Podlaskiej w dniu 19 września 2007 roku wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów, Siedlce 2007, mps, s. 4.

⁴⁸ Stan na 15 stycznia 2009.

⁴⁹ S. Rosa, *Współdziałanie Siedlec ze Smoleńskiem*, „Gazeta Siedlecka”, 17 grudnia 2008; S.R., *Współdziałanie ze Smoleńskiem*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 55, 2009.

⁵⁰ *Sprawozdanie z działalności naukowo-badawczej Akademii Podlaskiej w roku 2007*, w posiadaniu Biura Rektora AP.

⁵¹ *Sprawozdanie ze współpracy z zagranicą prowadzonej przez Akademię Podlaską w roku 2006*, w posiadaniu Biura Rektora AP.

⁵² D. Sprzączak, *Program Sokrates-Erasmus w Akademii Podlaskiej*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 35, 2003.

⁵³ Dane Działu Dydaktyki i Współpracy z Zagranicą Akademii Podlaskiej.

⁵⁴ (jj) [J. Janusz], *Egzaminy mają podwójne*, „Tygodnik Siedlecki”, 14 grudnia 2008; Paula, *Z Popradu do Siedlec*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 55, 2009.

⁵⁵ Zob. m.in. G. Krupski, T. Krupski, *Kształcenie osób z obwodu brzeskiego w Akademii Podlaskiej*, [w:] *Blisko, a tak daleko. Polacy w obwodzie brzeskim na Białorusi*, red. A. Bobryk, Warszawa 2004; E. Zatorska, *Kształcenie studentów pochodzenia polskiego z Europy Wschodniej w Akademii Podlaskiej w latach 2000-2005*, [w:] *Życie społeczne Polaków na wschodzie. Wybrane zagadnienia*, red. A. Bobryk, Siedlce 2007, s. 229-340.

2002	71	43	114
2003	78	43	121
2004	74	32	106
2005	61	15	76
2006	46	18	64
2007	32	6	38
2008	25	7	32

Źródło: Dane Działu Dydaktyki Akademii Podlaskiej.

Należy zaznaczyć, iż Akademia Podlaska od 2000 r. patronuje ogólnorepublikańskiemu Konkursowi Historycznemu „Dzieje Polski”, odbywającemu się na Białorusi. Organizatorem tego znaczącego wydarzenia naukowego, adresowanego do uczniów szkół średnich, jest Zjednoczenie Społeczne „Polska Macierz Szkolna”, kierowane przez Stanisława Sienkiewicza i Teresę Kryszyń. Jest to organizacja ukierunkowana na rzecz oświaty w języku polskim. Podejmuje działania edukacyjne, metodyczne, jak też doszkalające.⁵⁶ Główną nagrodą konkursu są studia na kierunku historia w Akademii Podlaskiej. Pierwszymi laureatami zostali: Paweł Snarski w kategorii klas VIII-X oraz Jan Romańczuk w kategorii klas maturalnych.⁵⁷ On też podjął studia w Siedlcach, które ukończył w 2005 r. broniąc pracy magisterskiej nt. „Ruch oporu w Grodnie 1939--1944”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Piotr Matusak. Konkurs wywołuje duże zainteresowanie nie tylko młodzieży, ale także mediów, środowisk akademickich na Białorusi oraz polskich placówek dyplomatycznych, gdyż jest to jedno z najważniejszych dorocznych wydarzeń oświatowych.

Istotnym elementem współpracy międzynarodowej i promocji naszego dorobku są Letnie Szkoły Języka i Kultury Polskiej organizowane w okresie wakacji przez Instytut Filologii Polskiej przy współpracy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Dotychczas odbyło się już XI edycji. Uczestniczyło w nich kilkuset młodych ludzi z wielu krajów. Przyjeżdżali oni do Siedlec m.in. z Litwy, Białorusi, Ukrainy, Rosji, Kazachstanu, Serbii, Macedonii, Łotwy. W trakcie zajęć mają możliwość nie tylko podnieść swoje umiejętności językowe, ale zapoznają się również z tradycjami, historią i kulturą Polski. Zdarzało się też, iż po zakończeniu tej szkoły niektóre osoby podejmowały studia w Akademii Podlaskiej.⁵⁸

Bardzo ważnym atutem działalności Akademii są realizowane badania naukowe. Osiągnięcia w tym zakresie wyróżniają uczelnię wśród wielu innych szkół wyższych. Jak podkreślił rektor prof. dr hab. Antoni Jówko na łamach „Tygodnika Siedleckiego”, w wywiadzie udzielonym Krzysztofowi Harasimiukowi: *Akademia kształtuje też i promuje wizerunek Siedlec. Mamy kilku naukowców, którzy utworzyli „swoje szkoły”, znane w świecie, np. profesorowie: Mieczysław Foryś, Stanisław Kalembasa, Marian Wójciak, Romualda Jabłońska-Ceglarek, Andrzej Rykowski. Inna grupa to profesorowie: Mikołaj Osmołowski, Aleksiej Trietiałow, Michael Ałania, Maria Koćwin-Podsiadła. Tych naukowców cytuje świat. Oni tworzą warstwę akademicką, opinia o nich rzutuje na ocenę uczelni. (...). U nas studenci mogą zobaczyć, jak się prowadzi poważne badania naukowe, mogą również w nich uczestniczyć. Mamy najlepszą w regionie bibliotekę. To są plusy, które powinny przyciągać studentów.*⁵⁹ Szczegółowo kwestie działalności naukowo-badawczej przedstawia tabela 4.4.

Pracownicy uczelni nie tylko aktywnie uczestniczą w krajowych i zagranicznych wydarzeniach naukowych, ale również należą do wielu specjalistycznych organizacji. Przy uczelni powstały także oddziały uznanych towarzystw naukowych. Należy zwrócić jednak uwagę na to, iż zawiązana została tu lokalna organizacja zajmująca się badaniami regionalnymi oraz uczestnicząca w krajowej i międzynarodowej współpracy. Jest to Siedleckie Towarzystwo Naukowe.⁶⁰ Aktywizowało ono środowisko badawcze. Po przekształceniu uczelni zainicjowało także wiele nowych form działalności mających na celu odkrywanie i utrwalanie historii regionu, inspirowanie badań oraz motywowanie

⁵⁶ S. Sienkiewicz, *Przełamać nieufność*, (wywiad przeprowadzony przez A. Bobryka), „Nowe Echo Podlasia”, 10 marca 2000.

⁵⁷ B.A., *Konkurs Historyczny*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 13, 2000.

⁵⁸ B. Stelingowska, *Udział osób z obwodu brzeskiego w Letnich Szkołach Języka i Kultury Polskiej organizowanych przez Akademię Podlaską*, [w:] *Blisko, a tak daleko. Polacy w obwodzie brzeskim na Białorusi*, red. A. Bobryk, Warszawa 2004, s. 143-147; B. Stelingowska, *Letnia Szkoła Języka i Literatury Polskiej*, „Głos Akademii Podlaskiej”, nr 1, 2004; B. Wałęciuk-Dejneka, T. Goc, *Z pamiętnika Szkoły Letniej...*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 54, 2008.

⁵⁹ A. Jówko, *Jest szansa na uniwersytet* (wywiad przeprowadzony przez K. Harasimiuka), „Tygodnik Siedlecki”, 15 lutego 2009.

⁶⁰ Zostało ono zawiązane 23 września 1993 r., a pierwszym jego prezesem był prof. dr hab. Edward Pawłowski.

środowiska, a zwłaszcza młodych naukowców, do dalszego rozwoju poprzez nagradzanie ich osiągnięć. Najważniejszą nagrodą była statuetka „Złotego Jacka” ustanowiona w 2000 r. z inicjatywy prezesa STN, prof. dr. hab. Piotra Matusaka. Do inicjatywy tej włączyła się także delegatura Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego i siedleckie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Brama”. „Złotego Jacka” przyznawano za wybitne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i kulturalne. Nagrodzono nim łącznie 50 osób oraz instytucji. Prowadzono również aktywną działalność wydawniczą. Na szczególną uwagę zasługuje zwłaszcza monografia „Siedlce 1448-2007” pod redakcją Edwarda Pawłowskiego. Dzięki dobrej wzajemnej współpracy uczelni i STN było możliwe podjęcie wielu działań, które rozwijały środowisko naukowe regionu.⁶¹

Tabela 4.4. Działalność naukowo-badawcza Akademii Podlaskiej w latach 1999-2008

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Badania statutowe	180	109	111	125	126	131	119	110	111	111
Badania własne	430	195	199	224	249	266	265	267	267	257
Granty	18	11	16	19	16	13	14	14	11	14
Konferencje naukowe organizowane przez AP	30	11	23	13	23	22	23	20	23	25
Patenty i wzory użytkowe:										
zgłoszone	3	3	1	2	0	6	6	6	4	7
udzielone	5	0	2	2	1	0	2	3	9	7

Źródło: Dane Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą Akademii Podlaskiej.

Akademia Podlaska w znaczący sposób zwiększyła swoje zasoby lokalowe. Został nie tylko podniesiony standard dotychczasowych obiektów, ale nastąpiła też ich rozbudowa, a wzniesione nowe gmachy dostosowane są do wymogów współczesności. Do najważniejszych inwestycji należy m.in. oddanie do użytku, po 103 miesiącach robót, 12 maja 2004 r. nowego gmachu Biblioteki Głównej⁶² o powierzchni 6,3 tys. m², rozbudowa Wydziału Nauk Ścisłych (2002), dzięki czemu zyskano 3,6 tys. m², oraz skoncentrowanie wszystkich jednostek wydziału w jednym kwartale ulic.⁶³ Znacznie rozbudowana została hala sportowa (2007), której łączny metraż wyniósł 2609 m². Ogólna powierzchnia dydaktyczna uczelni wzrosła do ponad 60 tys. m². Pozyskiwano więc zarówno nowe obiekty, jak też powiększono kubaturę już istniejących budynków.⁶⁴ Znacznie podniesiony został w wyniku remontów standard Domów Studenta. Ponadto od 2007 r. we wszystkich akademikach studenci mają nieograniczony dostęp do Internetu.⁶⁵

W 2006 r. wprowadzono do planu inwestycyjnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zadanie inwestycyjne „Budowa Wydziału Humanistycznego”. Zaplanowano obiekt o powierzchni 9300 m², czterech kondygnacjach, 1600 miejscach siedzących dla studentów, posiadający aule i salę koncertową. Była to inwestycja niezwykle oczekiwana, gdyż Wydział Humanistyczny ma największą

⁶¹ P. Matusak, *Z dziejów humanistyki siedleckiej*, „Szkice Podlaskie”, z. 15, 2007, s. 113-115, 120-121; S. Rosa, *Jubileusz Siedleckiego Towarzystwa Naukowego*, „Gazeta Siedlecka”, 28 stycznia 2009; Szerzej zob.: G. Korneć, przy współpracy T. Boruty, D. Grzegorzczaka, A. Ziontka, *Siedleckie Towarzystwo Naukowe 1993-2008*, Siedlce 2008.

⁶² Pracownia Architektoniczna BNS s.c. za ten nowatorski projekt uzyskała od Ministra Infrastruktury Nagrodę III stopnia za 2004 r. A. Tarasiuk, *Nagroda dla Biblioteki*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 41, 2005.

⁶³ W wyniku rozbudowy został przeniesiony na ul. 3 Maja Instytut Matematyki i Fizyki, który do tego czasu znajdował się przy ul. Orlicz-Dreszera. Zwolnione pomieszczenia o powierzchni 2075 m² przejął zaś Wydział Humanistyczny. *Kolejny Gaudeamus*, „Kurier Akademii Podlaskiej”, nr 31, 2002.

⁶⁴ Siedzibą Rektoratu jest Pałac Ogińskich znajdujący się przy ul. Konarskiego 2. Pozostałe obiekty zlokalizowane są przy ulicach: 3 Maja 49 i 54, Henryka Sienkiewicza 51, gen. Gustawa Orlicz-Dreszera 19/21, Żytniej 23, 17/3, 17/2, ks. Jerzego Popiełuszki 9, Bolesława Prusa 12 i 14, gen. Józefa Bema 1, Kazimierzowskiej 3, Eugeniusza Wiszniewskiego. Akademia posiada także Ośrodek Wypoczynkowy w Ogonkach koło Węgorzewa – szerzej zob. <http://www.ogonki.ap.siedlce.pl/>

⁶⁵ *Sprawozdanie Rektora Akademii Podlaskiej w Siedlcach z działalności uczelni za rok akademicki 2007/2008*, Siedlce 2008, mps, s. 27.

liczbę studentów, co pociąga za sobą określone potrzeby lokalowe.⁶⁶ Wkrótce też rozpoczęto prace budowlane. Stan surowy zamknięty osiągnięto w połowie 2008 roku. Planowane oddanie obiektu do użytku przewiduje się w roku akademickim 2010/2011.

Dzięki Akademii Podlaskiej został też miastu przywrócony jeden z najważniejszych obiektów historycznych – Pałac Ogińskich. Pomimo, że przez wiele lat swoje siedziby miały w nim różne instytucje, jego stan techniczny systematycznie się pogarszał. Uczelnia, odczuwając niedobór pomieszczeń, 13 grudnia 1999 r. zwróciła się do władz miasta o przekazanie w użytkowanie obiektów, które pomogłyby rozwiązać problemy lokalowe.⁶⁷ W odpowiedzi 6 stycznia 2000 r. wpłynął list intencyjny, w którym proponowano trzy lokalizacje, m.in. Pałac Ogińskich. Jednocześnie jednak oczekiwano w zamian użyczenia jednej kondygnacji (2000 m²) w Bibliotece Głównej AP, na potrzeby Biblioteki Miejskiej.⁶⁸ Pałac Ogińskich wymagał ogromnych nakładów finansowych na jego generalny remont. Środków takich miasto nie posiadało. Ostatecznie zdecydowano się więc przekazać go uczelni bezpłatnie na cele edukacyjne, rezygnując z wcześniejszego postulatu dotyczącego biblioteki. Budynek o powierzchni użytkowej 2388 m², wraz z działką o areale 1,4803 ha, stał się własnością Akademii Podlaskiej. Uchwała Rady Miasta w tej sprawie została podjęta 29 marca 2001 roku.⁶⁹ Senat AP wyraził zgodę na przyjęcie darowizny w dniu 25 kwietnia.⁷⁰ 28 maja 2001 r. rektor prof. dr hab. Antoni Jówko w obecności członków Kolegium Rektorskiego i prezydenta Siedlec dr. Mirosława Symanowicza wraz z delegacją samorządowców podpisał akt notarialny o przyjęciu darowizny. W jej skład wszedł nie tylko pałac wraz z przylegającymi terenami, ale również 8,055 ha gruntów z zabudowaniami przy ul. Kazimierzowskiej i 10 ha przy ul. Północnej.⁷¹ Tereny te i obiekty przekazane zostały na cele oświatowe.

W 2003 r. z inicjatywy ówczesnego rektora prof. dr hab. Antoniego Jówki oraz dyrektora administracyjnego mgr. Andrzeja Tarasiuka rozpoczęto starania o pozyskanie funduszy ze środków Unii Europejskiej na rewaloryzację pałacu. Działania te zostały zakończone sukcesem. Najlepszym wyrazem profesjonalizmu, który został wykazany, była najwyższa ocena ekspertów. Projekt Akademii otrzymał największą liczbę punktów spośród 17 innych wniosków, w tym ośrodków ze znacznie większymi tradycjami. 25 kwietnia 2005 r. podpisano umowę o dofinansowaniu projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wydatkowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Przyznana kwota wynosiła 14 371 739 zł. Koszt całej inwestycji połączonej z rozwojem Instytutu Informatyki wyniósł zaś ponad 19 mln złotych.⁷² Rewaloryzacja Pałacu Ogińskich była realizacją „Programu rozwoju Akademii Podlaskiej do roku 2010”.⁷³ Był to ogromny sukces Akademii, który wpływał również na rozwój miasta i przywracanie wartości historycznych. Przeniesiona została także, z dniem 1 stycznia 2007 r., siedziba Rektoratu, z ul. 3 Maja 54 na ul. Konarskiego 2. Od tego momentu Pałac Ogińskich z XVIII w. stał się główną siedzibą Akademii Podlaskiej.

Należy podkreślić, że Akademia, 7 maja 2008 r., została wyróżniona w pierwszej edycji ogólnopolskiego konkursu „Polska Pięknieje – 7 Cudów Unijnych Funduszy”, zorganizowanego na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Wśród nagrodzonych uczelnia była nie tylko jedynym ośrodkiem akademickim, ale również jedyną instytucją z województwa mazowieckiego. Założeniem kapituły była ocena projektów zrealizowanych z wykorzystaniem środków unijnych. Szczególnie brano pod uwagę inwestycje, które przyczyniły się do rewitalizacji, lepszego zagospodarowania przestrzeni, tworzenia nowej infrastruktury, a przez to również do wzrostu atrakcyjności turystycznej regionu. Uczelnia uzyskała wyróżnienie w kategorii „Zabytek” za realizację projektu „Rewaloryzacja

⁶⁶ A.B., *Będzie budowa*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 31, 2002; B. Jodelka, *Uniwersytet coraz bliżej...*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 47, 2006; A. Tarasiuk, *Lata starań się oplacyły...* (wywiad przeprowadzony przez B. Jodelkę), „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 48, 2007.

⁶⁷ *Pismo rektora prof. dr hab. Radeckiego do prezydenta Siedlec dr. Mirosława Symanowicza*, Rs-403/99, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁶⁸ *List intencyjny prezydenta Siedlec*, RS-6/2000, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁶⁹ Uchwała Nr XXXII/506/2001 Rady Miasta Siedlec w sprawie dokonania darowizny, w posiadaniu Urzędu Miasta Siedlec.

⁷⁰ A. Bobryk, *Więści z Senatu i Rektoratu*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 23, 2001.

⁷¹ *Sprawozdanie Rektora Akademii Podlaskiej*, prof. nzw. dr hab. Antoniego Jówki z działalności w okresie 1.10.2000-1.06.2001, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁷² A. Bobryk, *Pozyskiwanie funduszy unijnych na rzecz rozwoju oświaty oraz zachowania dziedzictwa kulturowego Polski i Litwy na przykładzie Pałacu Ogińskich w Siedlcach*, „Rocznik Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy”, t. 4, 2005, s. 87-96; *Sprawozdanie z realizacji projektu pod nazwą „Rewaloryzacja Pałacu Ogińskich w Siedlcach – Rozwój Instytutu Informatyki” 14 kwietnia 2005 r. – 31 marca 2008 r.*, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁷³ Szerzej zob.: *Program rozwoju Akademii Podlaskiej do roku 2010*, Siedlce 2002, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

Pałacu Ogińskich w Siedlcach – Rozwój Instytutu Informatyki Akademii Podlaskiej”.⁷⁴ Nagrodę uzyskano także, 28 sierpnia 2008 r., w konkursie „Modernizacja roku 2007”.⁷⁵

W uczelni realizowanych jest szereg cyklicznych przedsięwzięć mających na celu nie tylko rozwój naukowy, ale także integrację środowiska. Odbywa się wiele ważnych imprez kulturalnych, spotkań z emerytami, zabawy choinkowe dla dzieci i inne. Niewątpliwie jednak najważniejszą rangę posiada „Dzień Akademii Podlaskiej”. Ustanowiony został on przez Senat uczelni 28 marca 2001 r. dla uczczenia przekształcenia WSRP w AP. Przyjęto, że będzie to druga środa maja (w późniejszym czasie przesunięto ten termin na третią środę). W dniu tym odbywa się uroczyste posiedzenie Senatu.⁷⁶ Jest ono otwarte dla całego środowiska akademickiego. Przybywa na nie wielu gości z innych uczelni oraz wiele osób pełniących ważne funkcje państwowe i administracyjne. Jest to ważne wydarzenie nie tylko dla środowiska akademickiego, ale także dla regionu. Posiada ono zarówno wymiar oficjalny, jak też nieoficjalny. Wszystkie te elementy przyczyniają się niewątpliwie do większej integracji środowiska.

Pierwszy raz „Dzień Akademii Podlaskiej” obchodzony był 16 maja 2001 r. Wtedy też Towarzystwo Przyjaciół Akademii Podlaskiej⁷⁷ uroczystie przekazało sztandar uczelni ufundowany przez to środowisko.⁷⁸ Środki na ten cel przekazali: Stanisław Cieniuch i Elżbieta Kryńska z PHU AGES, Mieczysław Chromiński z firmy EMCHROM, Aleksander Jonek reprezentujący MOSTOSTAL S.A. oraz Waldemar Gozdek z PSI Spółdzielczy Producent Sprężyn. Wkrótce też grono darczyńców ufundowało nowe insygnia akademickie. Pierwszy raz władze uczelni wystąpiły w nich 3 października 2001 r. podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego.

Święto uczelni jest także okazją do wyróżnienia tych, którzy swoją pracą ponieśli szczególne zasługi dla Akademii Podlaskiej. Przyjęto więc podczas posiedzenia Senatu w dniu 28 marca 2001 r. nowy regulamin nadawania medalu „Za Zasługi dla Siedleckiej Uczelni”. Nagradzani nim mogą być zarówno pracownicy, jak też inni ludzie, których działania przyniosły pozytywny wkład w rozwój Akademii Podlaskiej. W poszczególnych latach medalem tym wyróżnione zostały następujące osoby: 2001 r. – prof. dr hab. Michael Ałania, prof. dr hab. Andrzej Barczak, mgr Mieczysław Dąbrowski, prof. dr hab. Piotr Matusak, prof. dr hab. Władysław Ratyński, prof. dr hab. Wiesław Szeliga, mgr Andrzej Tarasiuk, prof. dr hab. Anthony F.G. Dixon, prof. dr hab. Wilhelm Tjallingii, prof. dr hab. Elżbieta Cichocka, prof. dr hab. Józef Kuźma, prof. dr hab. Mieczysław Iwanicki, prof. dr hab. Halina Jastrzębska-Smolaga, prof. dr hab. Edward Pawłowski, dr Franciszek Gryciuk; 2002 r. – prof. dr hab. Kazimierz Bukowski, prof. dr hab. Feliks Ceglarek, prof. dr hab. Jan Fereniec, prof. dr hab. Zdzisław Gregorek, prof. dr hab. Barbara Jezierska, Izabela Strzałek, prof. dr hab. Grażyna Jeżowska, prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk; 2003 r. – mgr Tadeusz Goc, prof. dr hab. Maria Koćwin-Podsiadła, prof. dr hab. Henryk Lis, dr Gabriel Monin, prof. dr hab. Anna Stańczykowska-Piotrowska, prof. dr hab. Danuta Cichy, prof. dr hab. Wiesław Stawicki; 2004 r. – poseł dr Józef Oleksy, poseł mgr Stanisława Prządka, minister edukacji narodowej i sportu dr Krystyna Łybacka, prezydent Siedlec dr Mirosław Symanowicz, mgr inż. Stanisław Cieniuch, mgr Witold Benedek, mgr Krystyna Szypulska, przewodniczący Rady Miasta Siedlce inż. Wojciech Kudelski, prof. dr hab. Lesław Szczerba, mgr Maria Niesiołowska, prof. dr hab. Barbara Klocek, prof. dr hab. Józef Starczewski, prof. dr hab. Maria Ciechocińska-Janowska, prof. dr hab. Henryk Mierzwiński, prof. dr hab. Janusz Wojtasik, prof. dr hab. Stanisław Kaczor; 2005 r. – dr Adam Bobryk, prof. dr hab. Zofia Chyra-Rolicz, prof. dr hab. Mirosław Dyrda, prof. dr hab. Mieczysław Forys, prof. dr hab. Stanisław Kondracki, prof. dr hab.

⁷⁴ A. Bobryk, *Sukces Akademii Podlaskiej*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 53, 2008; B.G. [B. Głozak], *Akademia Podlaska została wyróżniona*, „Życie Siedleckie”, 16 maja 2008; (blmm), *Akademia wśród wyróżnionych*, „Tygodnik Siedlecki”, 18 maja 2008; S. Rosa, *Akademia wyróżniona*, „Gazeta Siedlecka”, 21 maja 2008.

⁷⁵ A. Bobryk, *Nagroda za modernizację Pałacu Ogińskich*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 54, 2008.

⁷⁶ *Uchwała nr 12/2001, z dnia 28 marca 2001 r., Senatu Akademii Podlaskiej w sprawie ustanowienia święta „Dzień Akademii Podlaskiej”*, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁷⁷ „Celem Towarzystwa jest wspomaganie działalności Akademii Podlaskiej (...) rozwijanie i upowszechnianie wiedzy o niej oraz działanie na rzecz jej rozwoju i podniesienia jej autorytetu”. Zostało ono zarejestrowane w Sądzie Okręgowym w Siedlcach 26 kwietnia 2000 r. i wpisane do rejestru stowarzyszeń pod numerem 867. Prezesem został prof. dr hab. Lesław Szczerba, sekretarzem Tadeusz Tyszuk, skarbnikiem Dorota Gałczyńska-Zych, członkami: Antoni Bombik, Antoni Idkowiak, Sławomir Maliszewski, Andrzej Rykowski. Towarzystwo było inicjatorem wielu interesujących przedsięwzięć. Po kilku latach jego aktywność osłabła. Aktualnie prowadzone są prace nad nowym programem działania. *Towarzystwo Przyjaciół Akademii Podlaskiej. Statut*, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej; Tadeusz Tyszuk, *Do Sądu Okręgowego w Siedlcach Wydział Cywilny*, pismo z dnia 14 grudnia 2000 r., w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁷⁸ *Święto Akademii*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 24, 2001.

Jerzy Kunikowski, prof. dr hab. Ryszard Miętkiewski, prof. dr hab. Leon Saba, prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski, mgr Tymoteusz Woszczyński, wicewojewoda mazowiecki mgr Maciej Sieczkowski, marszałek województwa mazowieckiego dr Adam Struzik, członek Zarządu Urzędu Marszałkowskiego Tomasz Sieradz; 2006 r. – prof. dr hab. Czesław Pius Ciapało, prof. dr hab. Ryszard Rosa, prof. dr hab. Lech Wyszczelski, Jadwiga Popowska; 2007 r. – prof. dr hab. Magdalena Fikus, prof. dr hab. Janina Gardzińska, prof. dr hab. Janusz Górski, prof. dr hab. Bogumił Leszczyński, prof. dr hab. Kazimierz Pindel, prof. dr hab. Krystyna Piotrowska, prof. dr hab. Janina Skrzyczyńska, prof. dr hab. Aleksander Walkiewicz, prof. dr hab. Marian Wójciak, prof. dr hab. Zbigniew Żebrowski, mgr Anna Szlauer; 2008 r. – prof. dr hab. Tadeusz Nowacki, prof. dr hab. Roman Sioda, prof. dr hab. Stanisław Socha, prof. dr hab. Wanda Wadas, prof. dr hab. Kazimierz Żegnałek, prof. dr hab. Marek Cisek, prof. dr hab. Marek Wagner, dr Ryszard Kowalski, dr Salomea Krzymowska, mgr Celina Kadej; 2009 r. – prof. dr hab. Jerzy Prószyński, prof. dr hab. Lech Kufel, dr Janusz Gmitruk, dr Janusz Sekuła, prof. dr hab. Stefan Antczak, dr Andrzej Wesołowski, mgr Stefan Skulimowski, prof. dr hab. Jewgienij Rowba, dr Andrzej Chmura, mgr Eugeniusz Sabat.⁷⁹

Ustanawiając święto uczelni Senat podjął decyzję, iż w tym dniu będą wręczane także doktoraty honoris causa. W celu realizacji tego szaczonego zadania, 30 stycznia 2002 r. rektor prof. dr hab. Antoni Jówko wręczył nominacje wybranym przez Senat członkom Konwentu. W jego skład weszli profesorowie: Stanisław Kalembasa (przewodniczący), Wiesław Szeliga, Janusz Wojtasik, Lesław Szczerba, Leopold Ciborowski.⁸⁰ Niemniej po raz pierwszy tytuł ten nadano 21 maja 2008 r. Otrzymał go prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Pełni on funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, jest członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, wiceprzewodniczącym Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, członkiem Rady Naukowej Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, przewodniczącym zespołu w Ministerstwie Rolnictwa ds. Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła.⁸¹

Oceniając obecną kondycję Akademii Podlaskiej i jej atuty, które są ważne dla maturzystów podejmujących dalsze kształcenie, rektor prof. dr hab. Antoni Jówko stwierdził: *Przede wszystkim my jesteśmy stabilnym ośrodkiem naukowym. To nie tylko szeroka oferta kształcenia, którą stale poszerzamy, ale dostosowujemy się do potrzeb rynkowych otwierając nowe specjalności. Dbamy o dobry poziom zajęć, czego wyrazem są pozytywne oceny Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Dajemy także szansę rozwoju osobowego. Wymiernym efektem tego jest działalność 32 kół naukowych i możliwość publikacji wyników badań przez studentów. Studia to przecież nie tylko nauka, ale też możliwość spędzania czasu wolnego. Mamy ciekawą ofertę Uczelnianego Ośrodka Kultury, Ośrodka Jeździeckiego, Akademickiego Związku Sportowego. To przynosi znaczące efekty. Wielu naszych studentów uzyskuje stypendia ministra, zdobywa medale na olimpiadach, wyróżnia się aktywnością w różnych dziedzinach życia, a nawet zyskuje dobre lokaty w konkursach piękności. Krótko mówiąc, to środowisko, w którym należy być!*⁸²

Z przedstawionych danych wynika, iż przekształcenie uczelni w Akademię Podlaską było nie tylko nobilitacją środowiska i dostrzeżeniem jego osiągnięć, ale również wpłynęło w sposób stymulujący na rozwój ośrodka. Zwiększenie liczby kierunków studiów i specjalizacji, uzyskiwanie kolejnych praw do nadawania stopni naukowych, badania, pozyskiwanie fachowej kadry, akredytacja kierunków zapewniły dobrą pozycję uczelni w środowisku naukowym. To miało zaś swoje pozytywne odbicie w liczbie studentów i absolwentów. W efekcie następowała zmiana profilu uczelni.⁸³ Instytucje oświatowe przekazują wiedzę i umiejętności niezbędne do podjęcia pracy zawodowej zgodnie z wymaganymi na rynku kwalifikacjami. Dlatego kształcenie jest jednym z podstawowych mechanizmów rozmieszczenia jednostek na społecznych pozycjach.⁸⁴ Akademia

⁷⁹ Rejestr nadanych przez Kapitułę i Senat Akademii Podlaskiej medali „Za Zasługi dla Siedleckiej Uczelni”, w posiadaniu Biura Rektora Akademii Podlaskiej.

⁸⁰ A.B., *Nominacje do Konwentu*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 28/29/30, 2002.

⁸¹ *Święto Akademii Podlaskiej*, „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 53, 2008.

⁸² A. Jówko, *Chcemy być jeszcze lepsi* (wywiad przeprowadzony przez A. Bobryka), „Kuryer Akademii Podlaskiej”, nr 55, 2009.

⁸³ W 2001 r. prof. dr hab. Piotr Matusak, dziekan Wydziału Humanistycznego, wyrażał następującą opinię na ten temat: „Proces transformacji w Polsce wymusza korekty w strategii rozwoju uczelni, wydziału, kierunków, rozwoju nowych specjalności, modelu absolwenta, zmusza do poszukiwania dla niego miejsca w środowisku, na wolnym rynku usług dydaktycznych. Trwa dostosowywanie się naszych kierunków kształcenia do potrzeb i wizji zjednoczonej Europy. Określają ją zasady reformy oświatowej w Polsce”. P. Matusak, *Wstęp*, [w:] *X lat Wydziału Humanistycznego Akademii Podlaskiej w Siedlcach (1991-2001)*, red. J. Cabaj i P. Matusak, Siedlce 2001, s. 7.

⁸⁴ B. Szacka, *Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2003, s. 421.

Podlaska przyczynia się więc wydatnie do zwiększania szans życiowych młodzieży pochodzącej z regionu wschodniego Mazowsza i południowego Podlasia. Dzięki jej aktywności w dużym stopniu zapewnia się odpowiednie kadry, zwłaszcza dla oświaty i administracji. Spełnia ona misję nie tylko edukacyjną, ale i kulturotwórczą. To także jeden z największych pracodawców w mieście. Według opinii rektora prof. Antoniego Jówki: *Akademia jest ważnym czynnikiem rozwoju naszego regionu. Tworzy przede wszystkim pewien zasób intelektualny i kulturalny wzmacniając potencjał środowiska.*⁸⁵

Uczelnia wypełnia więc nie tylko misję edukacyjno-badawczą, ale jest też inicjuje wiele pozytywnych procesów w regionie, odpowiadając na wyzwania współczesności. Potencjał rozwojowy niewątpliwie predestynuje do dalszego podnoszenia jej statusu.

⁸⁵ A. Jówko, *Musimy się rozwijać* (wywiad przeprowadzony przez S. Rosę), „Gazeta Siedlecka”, 25 marca 2009.